

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A

Broj: 02/1- 02-16310/23
Tuzla, 14.07.2023. godine

Na osnovu člana 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona ("Službene novine Tuzlanskog kantona", br. 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), Vlada Tuzlanskog kantona na sjednici održanoj dana 14.07.2023. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I

Prihvata se Mišljenje Ministarstva za rad, socijalnu politiku i povratak na tekst prednacrtu Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, broj: 09/1-02-16310/23 od 06.07.2023. godine.

II

Mišljenje iz tačke I ovog Zaključka dostavit će se Skupštini Tuzlanskog kantona na razmatranje i dalje postupanje.

DOSTAVITI:

- 1 x Skupštini Tuzlanskog kantona**
- 1 x Ministarstvu za rad, socijalnu politiku i povratak**
- 1 x Evidenciji**
- 1 x a/a**

PREMIJER KANTONA

Irfa Halilagić

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
MINISTARSTVO ZA RAD, SOCIJALNU
POLITIKU I POVRATAK

MIŠLJENJE

**na tekst prednacrtu Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj
sigurnosti nezaposlenih osoba**

Ministarstvo za rad, socijalnu politiku i povratak TK je razmotrilo tekst prednacrtu Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba Federalnog Ministarstva rada i socijalne politike, te se izjašnjava o sljedećem:

1. U Članu 1. na kraju teksta iza riječi „u zapošljavanju“ dodati tekst koji glasi: „poštujući nadležnosti kantona i njihove različitosti.“

Obrazloženje

Ovim Zakonom se uređuje oblast koja je u zajedničkoj nadležnosti federalne i kantonalne vlasti, pa osim što je neophodno izjašnjenje nadležnih kantonalnih vlasti, u cilju usaglašavanja stavova, takođe je neophodno i poštovati kantonalnu nadležnost, npr. u obrazovanju, a posebno različito normiranje redovnih i vanrednih studija.

Ovaj član, a kako je propisano u važećem Zakonu, je na ustavan način tretirao ovo pitanje, pa je neophodno i u konkretnom slučaju.

2. U Članu 4. stav 1).

- 1) Nezaposlenim licem u smislu ovog zakona smatra se lice koje je prijavljeno na evidenciju službe za zapošljavanje, sposobno ili djelimično sposobno za rad, u dobi od 15 godina života do ispunjavanja uvjeta za penziju, najkasnije do navršenih 65 godina života, koja nisu u radnom odnosu.

stav 2) tačka (a)

Na kraju teksta iza riječi „Federalni zavod za statistiku“ dodati tekst „osim lica koja se nalaze na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa“;

i stav 2). pod (i)

- 2) (i) treba precizirati ko su članovi upravljačke strukture pravnog lica.

Obrazloženje

Smatramo da je pomjeranje dobne granice sa 15 na 18 godina, norma koja je u suprotnosti sa odredbama Zakona o radu F BiH („Službene novine F BiH“, broj: 26/16, 89/18 i 31/20)), te da odredbe trebaju biti usaglašene, zbog harmonizacije propisa u primjeni.

3. U članu 5. stav (1) tačka e) brisati ili precizirati

Obrazloženje

Normativno rješenje koje glasi “provodi i druge aktivnosti u svrhu zapošljavanja” je široko postavljeno i stvara osnovane pretpostavke za nastupanje štetne posljedice na teret neuposlenih aktivnih tražitelja posla, jer članom 4. stav 2 pod h) je propisano: “ h) aktivno ne traži posao i nije raspoloživa za rad”.

Smatramo osnovanim predložiti da se navedeno zakonsko rješenje briše ili precizira, eventualno na način da će se odgovarajućom instrukcijom precizirati urediti provođenje drugih aktivnosti u svrhu zapošljavanja.

4. U članku 6. stav (1) predlažemo da se mijenja tačka (b) i predlažemo da glasi:

b) „Odbije odgovarajući posao dva puta uzastopno u okviru stečenog zvanja kroz zanimanja, odnosno stručne spreme tokom 12 mjeseci od uvođenja u evidenciju neuposlenih lica, a po isteku roka od 12 mjeseci ukoliko odbije zaposlenje u okviru stečenog radnog iskustva.“

u članu 6. stav (1) u tački t iza riječi “redovan” a ispred riječi “student” dodati riječ “ „učenik,” a iza riječi studija dodati riječi: „poštujući propise kantona”.

Takođe u članu 6. stav (1) dodati dvije nove tačke u i v koje bi glasile:

- u) ukoliko nastane trajna nesposobnost za rad,
- v) nastupi smrt neuposlone osobe.

5. U članu 43 dodati stav 2) koji glasi:

2)” Službe su obavezne po službenoj dužnosti donijeti rješenje o vraćanju isplaćenih iznosa novčane naknade iz stava 1. ovog člana.”

Obrazloženje

Po iskustvu iz prakse stavovi Kantonalnog suda, su da u ovakvim slučajevima službe nemaju pravo donositi rješenja o vraćanju isplaćenih iznosa novčane naknade, jer to zakonom nije bilo propisano, tako da ovu normu treba precizirati.

6. U članu 46 dodati stav 2) koji glasi:

“Postupak povrata novčane naknade, u skladu sa ovim Zakonom, Ministarstvo će urediti Pravilnikom.”

Obrazloženje

Obrazloženo u članku 43., jer sudovi donose odluke u kojima upozoravaju službe da ne primjenjuju, ne koriste u dovoljnoj mjeri članak 43. sada u prednacrtu Zakona članak 46., a nije propisan način jednoobraznog ili bilo kakvog postupanja u slučaju kada službe trebaju donijeti odluke o umanjenju.

Dalje, nije propisano ko donosi odluku u prvom, a ko u drugom stepenu.

Broj: 09/1-16310/23

Tuzla, 06. 07.2023. godine

Broj: 02-02-~~303~~-2/23
Tuzla, 30.5.2023. godine

TUZLANSKI KANTON
MINISTARSTVO ZA RAD,
SOCIJALNU POLITIKU I POVRATAK
- n/r ministra -

Predmet: Mišljenje, traži se

Federalno Ministarstvo rada i socijalne politike Federacije Bosne i Hercegovine je Skupštini Tuzlanskog kantona dostavio prednacrt Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, radi davanja mišljenja.

Stoga tražimo od Vlade Tuzlanskog kantona i Ministarstva za rad, socijalnu politiku i povratak Tuzlanskog kantona da Skupštini Kantona dostavite mišljenje o navedenom prednacrtu Zakona, kako bi i Skupština Tuzlanskog kantona mogla zauzeti stav i predlažu Zakona dostaviti traženo mišljenje. (rok je 20 dana)

S poštovanjem,

Prilog: dopis Federalnog Ministarstva rada i socijalne politike i prednacrt Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba, radi davanja mišljenja

Dostavljeno:
1x Naslovu
1x Sekretaru Vlade
1x Premijeru Kantona
1x Evidenciji
1x Arhivi

Predsjednik Skupštine

Žarko Vujović

Bosnia and Herzegovina
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
MINISTRY OF LABOUR AND SOCIAL POLICY OF THE
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Broj: 03-02/1-2675/22 JKB
Sarajevo, 26.05.2023. godine

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
SKUPŠTINE KANTONA**

MINISTARSTVO TUZLANSKOG KANTONA
TUZLA

PRIMLJENO:		30.5.2023.	
Org. jed.	Klasif. oznaka	Redni broj	Br. priloga
02	02	303-1/23	1

HITNO !

PREDMET: Mišljenje, traži se

U skladu sa Ustavom Federacije Bosne i Hercegovine, kojim je utvrđeno da je oblast socijalne politike u zajedničkoj nadležnosti federalne vlasti i kantona (čl. III.2. i III.3), u prilogu dostavljamo tekst Prednacrt Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.

Molimo da razmotrite navedeni Prednacrt Zakona, te da vaše mišljenje na isti dostavite Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike, najkasnije u roku od 20 dana, od dana prijema ovog akta.

S poštovanjem,

Prilog: Kao u tekstu

Dostavljeno:

- Unsko-sanski kanton;
- Posavski kanton;
- Tuzlanski kanton;
- Zeničko-dobojski kanton;
- Bosansko-podrinjski kanton;
- Srednjobosanski kanton;
- Hercegovačko-neretvanski kanton;
- Zapadnohercegovački kanton;
- Kanton Sarajevo;
- Kanton 10.

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO RADA I SOCIJALNE POLITIKE**

Prednacrt

**ZAKON
O POSREDOVANJU U ZAPOSŁJAVANJU I SOCIJALNOJ SIGURNOSTI
NEZAPOSLENIH OSOBA**

Sarajevo, maj 2023. godine

**ZAKON
O POSREDOVANJU U ZAPOSŁJAVANJU I SOCIJALNOJ SIGURNOSTI
NEZAPOSLENIH OSOBA**

DIO PRVI - OSNOVNE ODREDBE

**Član 1.
(Predmet Zakona)**

Ovim zakonom uređuju se prava i obaveze Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Federacija) u utvrđivanju i provođenju ukupnih mjera kojima se pospješuju i unapređuju uslovi za zapošljavanje, osnovni principi u posredovanju za zapošljavanje, definicija i status nezaposlene osobe, materijalna i socijalna sigurnost nezaposlenih osoba za vrijeme privremene nezaposlenosti, organizacija i rad Federalnog zavoda za zapošljavanje (u daljem tekstu: Federalni zavod), javnih službi za zapošljavanje kantona (u daljem tekstu: službi za zapošljavanje), finansiranje ukupne djelatnosti zapošljavanja, te druga pitanja u vezi sa posredovanjem u zapošljavanju.

**Član 2.
(Zabrana diskriminacije)**

Nijedna osoba, na osnovu ovog zakona, ne može biti stavljena u nepovoljan položaj zbog: spola, spolnog opredjeljenja, bračnog stanja, porodičnih obaveza, starosti, invalidnosti, trudnoće, zdravstvenog statusa ili nekog drugog ličnog svojstva, jezika, vjere, političkog ili drugog mišljenja, nacionalne pripadnosti, socijalnog porijekla, imovnog stanja, rođenja ili kakve druge okolnosti, rase, boje kože, članstva ili nečlanstva u političkim strankama i sindikatima.

**Član 3.
(Rodna neutralnost izraza)**

Izrazi koji se koriste u ovom zakonu, a imaju rodno značenje koriste se neutralno i odnose se jednako na muški i ženski rod.

**Član 4.
(Definicija nezaposlene osobe)**

- 1) Nezaposlenom osobom u smislu ovog zakona smatra se osoba koja je prijavljena na evidenciju službe za zapošljavanje, sposobna ili djelimično sposobna za rad, u dobi od 18 godina života do ispunjavanja uslova za penziju, najkasnije do navršenih 65 godina života, koja nije u radnom odnosu.
- 2) Nezaposlenom osobom u smislu ovog zakona ne smatra se osoba koja:
 - a) ostvari mjesečni prihod od pružanja usluga prema posebnim propisima ili ostvari mjesečni prihod odnosno drugi dohodak, prema propisima o porezu na dohodak koji prelazi mjesečno 35 % prosječne neto plaće iz prethodne godine

- prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, odnosno ostvari prihod po bilo kom drugom osnovu koji prelazi mjesečno 35% prosječne neto plaće iz prethodne godine prema podacima Federalnog zavoda za statistiku;
- b) ima registrirano privredno društvo ili drugo pravno lice;
 - c) ostvaruje dividendu ili dobit po osnovu dionica ili udjela u privrednom društvu koji prelaze mjesečno 35 % prosječne neto plaće iz prethodne godine prema podacima Federalnog zavoda za statistiku;
 - d) ima registriran obrt ili srodnu djelatnost;
 - e) bavi se poljoprivrednom djelatnošću, odnosno osigurana je kao poljoprivrednik po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju;
 - f) korisnik je penzije po propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju ili po drugim propisima koji regulišu povoljnije penzionisanje;
 - g) redovan je učenik ili student, redovan samofinansirajući student, student koji studira po modelu učenja na daljinu osim doktoranata koji su redovni studenti III ciklusa Bolonjskog studija ili student kojem miruju sva prava i obaveze;
 - h) aktivno ne traži posao i nije raspoloživa za rad;
 - i) koja je direktor, član uprave i član upravljačke strukture pravnog lica;
 - j) osoba koja ima status roditelja/njegovatelja u skladu sa posebnim propisima.

Član 5.

(Aktivno traženje posla)

Smatra se da nezaposlena osoba aktivno traži posao ako:

- a) se redovno javlja službi za zapošljavanje, radi traženja zaposlenja u skladu sa ovim zakonom i drugim općim aktima;
- b) prihvati i pridržava se programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije;
- c) prihvati, pridržava se i provodi aktivnosti radi utvrđivanja individualnog plana zapošljavanja, u skladu sa ovim zakonom;
- d) podnosi molbe poslodavcima, javlja se na oglase i konkurse ili koristi druga sredstva i načine u pronalaženju posla;
- e) provodi i druge aktivnosti u svrhu zapošljavanja.

Član 6.

(Prestanak statusa nezaposlene osobe)

1) Služba za zapošljavanje prestaje voditi u evidenciji osobu kao nezaposlenu ako ta osoba:

- a) zasnuje radni odnos;
- b) odbije odgovarajući posao tri puta uzastopno u okviru stečenog zvanja/zanimanja odnosno stručne spreme i radnog iskustva;
- c) ne ispunjava uslove o aktivnom traženju posla iz člana 5. ovog zakona;
- d) ako svojim postupanjem uzrokuje odbijanje zaposlenja od strane poslodavca, osim ako zaposlenje odbije iz razloga što poslodavac redovno ne ispunjava obaveze prema radnicima u pogledu isplate plaća i obaveznih doprinosa;
- e) bude zatečena na radu bez ugovora o radu, odnosno rješenja o zasnivanju radnog odnosa;

- f) registrira privredno društvo ili drugo pravno lice, odnosno ostvari dividendu ili dobit po osnovu dionica ili udjela u privrednom društvu u visini određenoj u članu 4. stav 2) ovog zakona;
- g) registrira obrt ili srodnu djelatnost ili ostvari prihod po bilo kom osnovu u visini određenoj u članu 4. stav 2) ovog zakona;
- h) registrira poljoprivrednu djelatnost;
- i) ostvari pravo na penziju prema propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju ili drugim propisima koji regulišu povoljnije penzionisanje;
- j) stupi na izdržavanje kazne zatvora, mjere sigurnosti, odgojne ili zaštitne mjere u trajanju dužem od 3 mjeseca;
- k) odbije uključiti se obrazovanje na istom stupnju stručne spreme koje je organizirala i snosi troškove Služba za zapošljavanje, u cilju povećanja mogućnosti zapošljavanja ili ako bez opravdanog razloga prekine, odnosno ne završi obrazovanje;
- l) odbije uključiti se u programe prekvalifikacije i dokvalifikacije koje organizira i snosi troškove Služba za zapošljavanje, u cilju povećanja mogućnosti zapošljavanja ili ako bez opravdanog razloga prekine učešće u programu;
- m) navršiti 65 godina života;
- n) ne javi se Službi za zapošljavanje u dva uzastopna roka, a ne obavijesti Službu za zapošljavanje o opravdanim razlozima nejavljanja;
- r) odjavi se sa evidencije;
- s) primi novčanu naknadu u jednokratnom iznosu u skladu sa članom 33. ovog Zakona;
- t) postane redovan student, redovan samofinansirajući student, student koji studira po modelu učenja na daljinu, osim doktoranata koji su redovni studenti III ciklusa Bolonjskog studija.

2) Osobe iz stava 1. ovog člana mogu se ponovo prijaviti na evidenciju nakon prestanka okolnosti zbog kojih su se prestale voditi, s tim da se osobe iz tač. iz stava 1) tač. b), c), d) i e) mogu ponovo prijaviti po proteku roka od šest mjeseci od dana prestanka vođenja na evidenciji.

3) Nadležna inspekcija rada dužna je obavijestiti nadležnu Službu za zapošljavanje o osobama zatečenim na radu bez ugovora o radu, odnosno rješenja o zasnivanju radnog odnosa ili rješenja o postavljanju.

DIO DRUGI - ORGANIZACIJA I RAD FEDERALNOG ZAVODA I SLUŽBI ZA ZAPOSŁJAVANJE

Član 7.

(Organizacija Federalnog zavoda)

- 1) Radi zadovoljavanja potreba u oblasti zapošljavanja, te praćenja kretanja na tržištu rada, u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima, uspostavljen je Federalni zavod.
- 2) Federalni zavod je javna ustanova.
- 3) Na osnivanje, registraciju, djelatnost, prestanak rada i druga pitanja koja se odnose na rad Federalnog zavoda, primjenjuju se propisi o ustanovama, ako ovim zakonom nije drukčije određeno.

- 4) Rad Federalnog zavoda je javan.
- 5) Federalni zavod je pravna osoba sa sjedištem u Sarajevu.

Član 8.
(Organi Federalnog zavoda)

- 1) Organi Federalnog zavoda su: Upravni odbor, Nadzorni odbor i direktor.
- 2) Prilikom imenovanja organa Federalnog zavoda neće se vršiti diskriminacija po osnovu rase, nacionalnog ili etničkog porijekla, vjere, spola, bračnog statusa, ili drugog uvjerenja.

Član 9.
(Upravni odbor)

- 1) Federalnim zavodom upravlja Upravni odbor, kao organ upravljanja.
- 2) Upravni odbor Federalnog zavoda ima predsjednika i četiri člana.
- 3) Predsjednika i članove Upravnog odbora imenuje i razrješava Vlada Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije) u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine i to:
 - a) tri člana na prijedlog Federalnog ministarstva rada i socijalne politike (u daljnjem tekstu: Ministarstvo);
 - b) jednog člana na prijedlog Udruženja poslodavaca Federacije BiH;
 - c) jednog člana na prijedlog Saveza samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine.
- 4) Upravni odbor imenuje se na period od četiri godine, s tim što se predsjedniku i članovima Upravnog odbora mandat može obnoviti.
- 5) Upravni odbor donosi odluke natpolovičnom većinom glasova.
- 6) Nadležnost, ovlaštenja i odgovornost Upravnog odbora utvrđuje se statutom, poslovníkom o radu i drugim općim aktima Federalnog zavoda.

Član 10.
(Nadzorni odbor)

- 1) Organ kontrole Federalnog zavoda je Nadzorni odbor.
- 2) Nadzorni odbor se sastoji od predsjednika i dva člana.
- 3) Predsjednika i članove Nadzornog odbora imenuje Vlada Federacije na prijedlog Ministarstva u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine.
- 4) Nadzorni odbor se imenuje na razdoblje od četiri godine, s tim što se predsjedniku i članovima Nadzornog odbora mandat može obnoviti.
- 5) Nadzorni odbor donosi odluke natpolovičnom većinom glasova.
- 6) Nadležnost, ovlaštenja i odgovornost Nadzornog odbora utvrđuje se statutom, poslovníkom o radu i drugim općim aktima Federalnog zavoda.

Član 11.
(Direktor)

- 1) Direktor rukovodi Federalnim zavodom.
- 2) Direktora Federalnog zavoda na period od četiri godine imenuje Vlada FBiH u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima Federacije Bosne i Hercegovine.
- 3) Nadležnost, ovlaštenja i odgovornost direktora utvrđuje se statutom i drugim općim aktima Federalnog zavoda.

Član 12.
(Savjetodavna komisija)

- 1) Federalni zavod ima savjetodavnu komisiju.
- 2) Savjetodavnu komisiju iz stava 1) ovog člana, imenuje Upravni odbor Federalnog zavoda na period od četiri godine.
- 3) Savjetodavnu komisiju čini pet članova, odnosno po jedan predstavnik na prijedlog:
 - a) Udruženja poslodavaca Federacije BiH,
 - b) Saveza samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine,
 - c) Privredne komore Federacije BiH,
 - d) Ministarstva,
 - e) Federalnog zavoda.

Član 13.
(Nadležnost Savjetodavne komisije)

Savjetodavna komisija nadležna je da Federalnom zavodu, odnosno njegovim organima daje:

- a) mišljenja u vezi sa razmatranjem politike zapošljavanja i socijalnog osiguranja;
- b) preporuke u vezi sa programima zapošljavanja;
- c) preporuke u vezi sa programom rada Federalnog zavoda;
- d) mišljenja na rad Federalnog zavoda;
- e) preporuke u vezi sa poboljšanjem rada Federalnog zavoda;
- f) druga pitanja utvrđena statutom, poslovnikom o radu i drugim općim aktima Federalnog zavoda.

Član 14.
(Nadležnost Federalnog zavoda)

- 1) Federalni zavod je nadležan da:
 - a) prati i predlaže mjere za unapređenje zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba;

- b) prati i osigurava provođenje utvrđene politike i mjera u oblasti rada i zapošljavanja na teritoriji Federacije i o tome obavještava nadležna tijela Federacije;
 - c) upravlja sredstvima za osiguranje materijalne sigurnosti za vrijeme nezaposlenosti, u skladu sa ovim zakonom;
 - d) prati, usklađuje i koordinira rad službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iz nadležnosti Federacije;
 - e) prati i predlaže mjere za unapređenje zapošljavanja invalidnih osoba i njihovu profesionalnu rehabilitaciju i osigurava ispunjavanje uvjeta za njihovo zapošljavanje u saradnji sa službama za zapošljavanje;
 - f) pruža pomoć u realiziranju programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije za nezaposlene osobe i njihovo ponovno zapošljavanje na odgovarajućim poslovima;
 - g) objedinjuje i vodi zbirne evidencije u oblasti rada i zapošljavanja od interesa za Federaciju i predlaže mjere i potrebna sredstva za razvoj i funkcioniranje jedinstvenog informacionog sistema u ovoj oblasti;
 - h) prati provođenje međunarodnih ugovora i sporazuma iz oblasti rada i zapošljavanja koji se odnose na Federaciju;
 - i) predstavlja službe za zapošljavanje u odnosima s organima i službama Bosne i Hercegovine, Federacije i Republike Srpske;
 - j) odobrava zapošljavanje stranih državljana i osoba bez državljanstva na prijedlog Službe za zapošljavanje, u skladu sa propisima o zapošljavanju stranaca;
 - k) prati i poduzima mjere za stvaranje uvjeta za povratak građana Federacije sa privremenog rada u inozemstvu i njihovo radno angažiranje;
 - l) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, statutom i aktima Federalnog zavoda i konvencijama i preporukama MOR-a koje se odnose na oblast rada, zapošljavanja i socijalne politike;
 - m) podnosi Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine godišnji izvještaj o radu i
 - n) podnosi objedinjenje godišnje finansijske planove Federalnog zavoda i službi za zapošljavanje Ministarstvu, u skladu sa propisima o budžetima Federacije BiH.
- 2) Radi postizanja što veće efikasnosti i osiguranja mjera iz tačke a) stava 1) ovog člana, zakonom odnosno propisom kantona mogu se predvidjeti beneficije i olakšice poslodavcima koji otvaraju nova radna mjesta i zapošljavaju veći broj nezaposlenih osoba u skladu sa propisima koji regulišu sistem državne pomoći.

Član 15. (Organizacija Federalnog zavoda)

- 1) Organizacija i način rada Federalnog zavoda utvrđuje se statutom i drugim općim aktima, u skladu sa ovim zakonom.
- 2) Federalni zavod podliježe periodičnoj vanjskoj i unutrašnjoj reviziji, u skladu sa zakonom.
- 3) Vlada Federacije BiH daje saglasnost na statut i program rada Federalnog zavoda.

- 4) Ministarstvo daje saglasnost na pravilnik o radu, pravilnik o sistematizaciji radnih mjesta, pravilnik o plaćama i naknadama, te drugim općim aktima Federalnog zavoda.

Član 16.

(Saradnja Federalnog zavoda i službi za zapošljavanje)

- 1) Federalni zavod sarađuje sa službama za zapošljavanje, kantonalnim tijelima nadležnim za zapošljavanje u izradi i realizaciji okvirnih programa zapošljavanja od interesa za Federaciju.
- 2) Federalni zavod je obavezan da pribavi pozitivno mišljenje Ministarstva prilikom izrade i realizacije okvirnih programa zapošljavanja od interesa za Federaciju.

Član 17.

(Nadležnosti službi za zapošljavanje)

- 1) Kantoni su nadležni za osnivanje, rad, prestanak rada i druga pitanja koja se odnose na rad službi za zapošljavanje, ako ovim zakonom nije drukčije utvrđeno.
- 2) Organizacija službi za zapošljavanje, iz stava 1) ovog člana, utvrđuje se statutom i drugim aktima Službe za zapošljavanje, u skladu sa ovim zakonom i propisima kantona.
- 3) Vlada kantona daje saglasnost na statut i druga akta Službi za zapošljavanje kojima se uređuju pitanja, iz stava 2) ovog člana.
- 4) Službe za zapošljavanje iz stava 1) ovog člana nadležne su za:
 - a) posredovanje u zapošljavanju;
 - b) prikupljanje i dostavljanje podataka o nezaposlenim osobama Federalnom zavodu;
 - c) informiranje o mogućnosti zapošljavanja;
 - d) saradnju sa obrazovnim ustanovama radi usklađivanja obrazovnih programa sa kadrovskim potrebama poslodavaca;
 - e) provođenje programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije nezaposlenih osoba i njihovo ponovno zapošljavanje na odgovarajućim poslovima;
 - f) utvrđivanje prava osobama za slučaj nezaposlenosti;
 - g) izdavanje radnih dozvola stranim državljanima i osobama bez državljanstva;
 - h) donošenje i provođenje programa mjera za brže zapošljavanje određenih kategorija nezaposlenih osoba čije je zapošljavanje otežano;
 - i) druge poslove utvrđene ovim i drugim zakonima.
- 5) Služba za zapošljavanje organizira prikupljanje, razmjenu i objavljivanje podataka o zaposlenim osobama koje traže promjenu zaposlenja, kao i druge podatke koji mogu biti od značaja za obavljanje osnovne djelatnosti službe za zapošljavanje.
- 6) Služba za zapošljavanje periodično obavlja ocjenjivanje tržišta rada prema instrukcijama Federalnog zavoda u cilju dobijanja podataka i pružanja informacija o kretanjima na tržištu rada.

Član 18.
(Organizacija službi za zapošljavanje)

- 1) Na osnivanje, registraciju, organizaciju, djelatnost i prestanak rada Službe za zapošljavanje u kantonu primjenjuju se propisi o ustanovama, ako propisom kantona nije drukčije određeno.
- 2) Služba za zapošljavanje podliježe periodičnoj vanjskoj i unutrašnjoj reviziji, u skladu sa zakonom.

Član 19.
(Obaveze službi za zapošljavanje)

- 1) Služba za zapošljavanje prati stanje na tržištu rada, prikuplja podatke od poslodavaca koji su registrirani na teritoriji kantona, o njihovim potrebama za radnicima.
- 2) Služba za zapošljavanje obavezna je svakodnevno provoditi aktivnosti na pronalasku zaposlenja nezaposlenim osobama iz člana 22. stav 2) tačka a), u saradnji sa poslodavcima, a radi posredovanja u zapošljavanju.
- 3) Služba za zapošljavanje, u cilju provođenja obaveze iz stava 2) ovog člana, na tržištu rada svakodnevno prikuplja podatke o potrebama za radnicima, od poslodavaca koji su registrirani na teritoriji kantona.
- 4) Poslodavci mogu dostavljati Službi za zapošljavanje prijavu o potrebi za radnicima. Služba za zapošljavanje je u obavezi, u slučaju da poslodavac zahtjeva posredovanje, da najdalje u roku od tri dana od dana dostavljanja prijave, potrebu za radnicima oglasi na oglasnoj tabli i internet stranici Službe za zapošljavanje, te poduzme potrebne aktivnosti na pronalasku odgovarajuće osobe sa evidencije nezaposlenih osoba, a radi zapošljavanja kod poslodavca.

Član 20.
(Međusobna saradnja službi za zapošljavanje)

Službe za zapošljavanje dužne su međusobno sarađivati, koordinirati rad i razmjenjivati informacije o kojima vode službene evidenciju.

Član 21.
(Dostavljanje izvještaja)

- 1) Službe za zapošljavanje obavezne su Federalnom zavodu dostaviti izvještaje na način i u rokovima predviđenim aktom Federalnog zavoda.
- 2) Službe za zapošljavanje obavezne su Federalnom zavodu, najmanje jednom mjesečno dostavljati izvještaje o provođenju aktivnosti iz člana 19. ovog zakona, koji je obavezan objedinjene izvještaje dostavljati, početkom svakog mjeseca za prethodni mjesec Ministarstvu.

DIO TREĆI- EVIDENCIJE U OBLASTI ZAPOSŁJAVANJA

Član 22. (Vođenje evidencija)

- 1) U Službi za zapošljavanje vode se neophodne evidencije:
 - a) o nezaposlenim osobama;
 - b) osobama koje traže promjenu zaposlenja;
 - c) pojedinačne evidencije o svakoj nezaposlenoj osobi;
 - d) neophodne evidencije za rad službe za zapošljavanje.
- 2) U Službi za zapošljavanje vode se i pojedinačne evidencije o:
 - a) osobama bez zaposlenja koje aktivno traže posao i raspoložive su za rad, odnosno osobama koje ispunjavanju uslove iz člana 5. ovog zakona;
 - b) osobama bez zaposlenja koja aktivno ne traže posao i nisu raspoložive za rad, odnosno osobama koje neispunjavanju uslove iz člana 5. ovog zakona.
- 3) Statistički podaci o osobama iz st. 1) i 2) ovog člana se iskazuju odvojeno u skladu sa njihovim statusom.

Član 23. (Zaštita ličnih podataka)

- 1) Svaka informacija koja se odnosi na pojedinca, a do koje dođu službe za zapošljavanje i Federalni zavod u svom radu, smatrat će se povjerljivom.
- 2) Povjerljiva informacija, iz stava 1) ovog člana, ne može se dati drugoj pravnoj ili fizičkoj osobi, osim ako to nije predviđeno zakonom.
- 3) Služba za zapošljavanje i Federalni zavod dužni su poduzeti sve mjere kako bi osigurali i zaštitili dokumentaciju iz st. 1) i 2) ovog člana.

Član 24. (Dostava podataka nadležnim institucijama i objava godišnjeg izvještaja)

- 1) Na zahtjev nadležnih tijela Federacije odnosno kantona, Služba za zapošljavanje dostavlja podatke o kojima vodi evidencije.
- 2) Služba za zapošljavanje objavljuje godišnji izvještaj o svojim aktivnostima.

Član 25. (Posredovanje za zaposlene osobe)

Zaposleni ili sa njima izjednačene osobe mogu se prijaviti Službi za zapošljavanje radi promjene zaposlenja, odnosno radi posredovanja, savjetovanja i informiranja, bez obaveze redovnog javljanja.

Član 26. (Evidencije u oblasti zapošljavanja)

Sadržaj, sredstva, način, rokove i druga pitanja u vezi sa vođenjem osnovnih evidencija u oblasti zapošljavanja, u skladu sa ovim zakonom, pravilnikom će propisati Ministarstvo.

DIO ČETVRTI – POSREDOVANJE U ZAPOSŁJAVANJU

Član 27.

(Definicija posredovanja u zapošljavanju)

Posredovanje u zapošljavanju, u smislu ovog zakona, obuhvaća sve aktivnosti radnje i mjere poduzete, u skladu sa zakonom, u svrhu povezivanja nezaposlene osobe koja traži zaposlenje, kao i zaposlene osobe koja traži promjenu u zaposlenju, s poslodavcem kojem je potreban zaposlenik, a radi zasnivanja radnog odnosa odnosno, sklapanja ugovora o radu.

Član 28.

(Nadležnost za obavljanje posredovanja u zapošljavanju)

- 1) Posredovanje u zapošljavanju, iz člana 27. ovog zakona, na teritoriji Federacije obavlja Služba za zapošljavanje, u skladu sa ovim zakonom i propisom kantona.
- 2) Vlada Federacije BiH uredbom utvrđuje uslove, način rada i osnivanja privatnih agencija.
- 3) Posredovanje u zapošljavanju, iz stava 1) ovog člana, mogu obavljati i druge pravne osobe, odnosno privatne agencije.

Član 29.

(Usluge posredovanja u zapošljavanju)

- 1) Usluge u posredovanju u zapošljavanju, koje vrši Služba za zapošljavanje, su besplatne.
- 2) Usluge, iz stava 1) ovog člana, koje vrše privatne agencije su besplatne za osobe koje traže zaposlenje.
- 3) Službe za zapošljavanje i Federalni zavod obavezni su saradivati sa privatnim agencijama iz člana 28. ovog zakona, te razmjenjivati podatke i informacije u svrhu posredovanja u zapošljavanju nezaposlenih osoba.

DIO PETI – OSIGURANJE ZA SLUČAJ NEZAPOSLENOSTI I SOCIJALNA SIGURNOST NEZAPOSLENIH OSOBA

Član 30.

(Materijalna i socijalna sigurnost za vrijeme nezaposlenosti)

- 1) Zaposlenici osiguravaju svoju materijalnu i socijalnu sigurnost za vrijeme nezaposlenosti, prvenstveno osiguranjem za slučaj nezaposlenosti, u skladu sa ovim i drugim zakonima.
- 2) Materijalna i socijalna sigurnost iz stava 1) ovog člana, podrazumijeva:
 - a) novčanu naknadu, u skladu sa ovim zakonom.
 - b) doprinose za zdravstveno i penzijsko i invalidsko osiguranje osiguranje, u skladu sa ovim i drugim zakonima.

Član 31.

(Pravo na novčanu naknadu za slučaj nezaposlenosti)

- 1) Pravo na novčanu naknadu stiče nezaposlena osoba koja u trenutku prestanka radnog odnosa, odnosno prestanka statusa osiguranika zaposlenika u obaveznom osiguranju (status roditelja njegovatelja i dr.), imala najmanje osam mjeseci rada ili statusa osiguranika zaposlenika neprekidno ili osam mjeseci sa prekidima rada ili statusa osiguranika zaposlenika u posljednjih 18 mjeseci.
- 2) Kod utvrđivanja prava na novčanu naknadu kao godina rada smatra se vrijeme od 12 mjeseci, a rad kraći od punog radnog vremena preračunava se na puno radno vrijeme.
- 3) Kao vrijeme provedeno na radu iz stava 1) ovog člana, smatra se vrijeme obaveznog osiguranja prema propisima koji reguliraju sistem poreza i obaveznih doprinosa.

Član 32.

(Visina novčane naknade)

- 1) Novčana naknada iznosi 60% prosječne neto plaće isplaćene nezaposlenoj osobi za posljednjih 8 mjeseci rada, neprekidno ili sa prekidima, a prije prestanka radnog odnosa zaposlenika, odnosno osiguranika, s tim da naknada ne može biti niža od 35% prosječne neto plaće, niti viša od 70% prosječne neto plaće u Federaciji BiH iz prethodne godine prema podacima Federalnog zavoda za statistiku.
- 2) Novčana naknada iz stava 1) ovog člana, isplaćuje se nezaposlenoj osobi:
 - a) dva mjeseca ako je na radu u statusu osiguranika, odnosno zaposlenika provela najmanje 8 mjeseci;
 - b) tri mjeseca ako je na radu u statusu osiguranika, odnosno zaposlenika provela od jedne do tri godine;
 - c) četiri mjeseca ako je na radu u statusu osiguranika, odnosno zaposlenika provela od tri do četiri godine;
 - d) pet mjeseci ako je na radu u statusu osiguranika, odnosno zaposlenika provela od četiri do pet godina;
 - e) šest mjeseci ako je na radu u statusu osiguranika, odnosno zaposlenika provela od pet do 10 godina;
 - f) osam mjeseci ako je na radu u statusu osiguranika, odnosno zaposlenika provela od 10 do 15 godina;
 - g) 10 mjeseci ako je na radu u statusu osiguranika, odnosno zaposlenika provela od 15 do 20 godina;
 - h) 12 mjeseci ako je na radu u statusu osiguranika, odnosno zaposlenika provela od 20 do 25 godina;
 - i) 15 mjeseci ako je na radu u statusu osiguranika, odnosno zaposlenika odnosno provela od 25 do 30 godina;
 - j) 18 mjeseci ako je na radu u statusu osiguranika, odnosno zaposlenika provela od 30 do 35 godina;
 - k) 24 mjeseca ako je na radu u statusu osiguranika, odnosno zaposlenika provela više od 35 godina.

- 3) Izuzeto nezaposlena osoba, koja je provela u radnom odnosu više od 35 godina i kojoj nedostaju do tri godine penzijskog i invalidskog osiguranja ili godina života do ispunjenja uvjeta za sticanje prava na penziju, ima pravo na novčanu naknadu.
- 4) U slučaju ostvarivanja prava na novčanu naknadu u skladu sa programom mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije ostaju bez posla, nezaposlena osoba stiče pravo na novčanu naknadu u visini i dužini iz st. 1) i 2) ovog člana, s tim da se novčana naknada utvrđuje u visini 35% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH u prethodnoj godini prema podacima Federalnog zavoda za statistiku.
- 5) Kao vrijeme provedeno u radnom odnosu iz stava 2) ovog člana, smatra se vrijeme obaveznog osiguranja prema propisima koji reguliraju sistem uplate obaveznih doprinosa.
- 6) Nezaposlenoj osobi koja je u cijelosti iskoristila novčanu naknadu, kod ponovnog sticanja ovog prava u vrijeme provedeno u radnom odnosu u statusu osiguranika, odnosno zaposlenika zaposlenika, prema članu 31. ovog zakona, uračunava se samo vrijeme provedeno na radu poslije isteka posljednjeg utvrđenog prava na ovu naknadu.

Član 33.

(Novčana naknada u jednokratnom iznosu)

- 1) Nezaposlenoj osobi koja ima pravo na novčanu naknadu može se, na njezin zahtjev, isplatiti naknada u jednokratnom iznosu zavisno o utvrđenom trajanju prava na naknadu, prema članu 38. ovog zakona, radi samostalnog ili sa drugom osobom obrazovanja privrednog društva, radnje ili drugog oblika obavljanja samostalne djelatnosti.
- 2) Nezaposlena osoba kojoj je naknada isplaćena u skladu sa stavom 1) ovog člana, ne može se prijaviti Službi za zapošljavanje prije isteka vremena za koje je primila jednokratnu isplatu.
- 3) Nezaposlena osoba kojoj je novčana naknada isplaćena u skladu sa stavom 1) ovog člana, može ponovo steći pravo na novčanu naknadu ako ispuni uvjete iz čl. 36. i 37. ovog zakona.

Član 34.

(Osiguranje nezaposlene osobe)

- 1) Zdravstveno osiguranje nezaposlenoj osobi osigurava se u skladu sa propisima o zdravstvenom osiguranju.
- 2) Penzijsko i invalidsko osiguranje osigurava se nezaposlenoj osobi kojoj nedostaju do tri godine penzijskog staža do sticanja uvjeta za starosnu penziju, u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju.

DIO ŠESTI- POSTUPAK OSTVARIVANJA PRAVA PO OSNOVU NEZAPOSLENOSTI

Član 35.

(Nadležnost za ostvarivanja prava nezaposlene osobe)

Nezaposlena osoba ostvaruje prava za vrijeme nezaposlenosti u Službi za zapošljavanje prema mjestu prebivališta.

Član 36.

(Ostvarivanja prava na novčanu naknadu)

- 1) Pravo na novčanu naknadu stiče nezaposlena osoba ako se prijavi i podnese zahtjev u roku od 30 dana od dana prestanka radnog odnosa, odnosno dana odjavljivanja obrta ili djelatnosti.
- 2) Nezaposlena osoba koja iz opravdanog razloga propusti rok za prijavu iz stava 1) ovog člana, može se prijaviti i podnijeti zahtjev u roku od 30 dana od dana prestanka razloga koji je prouzrokovao propuštanje roka.
- 3) Pod opravdanim razlogom iz stava 2) ovog člana smatra se privremena spriječenost za rad po propisima o zdravstvenom osiguranju.
- 4) Novčana naknada pripada nezaposlenoj osobi od prvog dana po prestanku radnog odnosa ako podnese zahtjev za novčanu naknadu u roku iz st. 1) i 2) ovog člana.
- 5) Ako nezaposlena osoba podnese zahtjev nakon isteka roka iz st. 1) i 2) ovog člana novčana naknada joj pripada od dana podnošenja zahtjeva pa do isteka vremena za koje bi joj pripadalo pravo na novčanu naknadu.
- 6) Novčana naknada ne pripada nezaposlenoj osobi koja podnese zahtjev poslije isteka vremena za koje bi joj pripadalo pravo na novčanu naknadu, na osnovu ovog zakona.

Član 37.

(Podaci za utvrđivanje prava na novčanu naknadu)

Osoba koja podnosi zahtjev za ostvarivanje novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti, u skladu sa ovim zakonom, dužna je dostaviti Službi za zapošljavanje sve potrebne podatke za utvrđivanje prava.

Član 38.

(Postupak ostvarivanja prava za vrijeme nezaposlenosti)

- 1) O primljenom zahtjevu za ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti rješenjem odlučuje Služba za zapošljavanje.
- 2) Protiv rješenja Službe za zapošljavanje, iz stava 1) ovog člana, može se izjaviti žalba Federalnom zavodu.
- 3) Protiv rješenja Federalnog zavoda može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.
- 4) Pri rješavanju o pravima za vrijeme nezaposlenosti primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku, ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno.

Član 39.

(Ostvarivanje prava na novčanu naknadu)

Nezaposlena osoba nema pravo na novčanu naknadu:

- a) kad je svjesno doprinijela prestanku radnog odnosa, odnosno ako je ugovor o radu prestao sporazumom između poslodavca i radnika;
- b) kad se utvrdi da je dobrovoljno napustila posao bez opravdanog razloga.

Član 40.

(Razlozi za prekidanje radnog odnosa)

1) Opravdan razlog, u smislu člana 39. ovog zakona, za dobrovoljno prekidanje radnog odnosa postoji u slučaju kada, nezaposlena osoba nema druge prihvatljive mogućnosti nego da prekine radni odnos, to se odnosi na:

- a) seksualno ili drukčije zlostavljanje;
- b) diskriminaciju, u skladu sa propisima iz oblasti rada;
- c) uvjeta rada koji ugrožavaju zdravlje ili sigurnost na radu;
- d) postupanje poslodavca suprotno važećim propisima;
- e) pritisak koji poslodavac vrši na zaposlenika zbog članstva u sindikatu ili drugoj organizaciji zaposlenika.

Član 41.

(Prekid isplate novčane naknade)

1) Isplata novčane naknade nezaposlenoj osobi prekida se:

- a) u toku izdržavanja kazne zatvora, izrečene mjere bezbjednosti odgojne ili zaštitne mjere u trajanju dužem od tri mjeseca;
- b) kad se iz opravdanih razloga odjavi sa evidencije nezaposlenih.

2) Isplata novčane naknade nezaposlenoj osobi nastavlja se za ostatak perioda do kojeg je priznato pravo na ovu naknadu, pod uvjetom da se prijavi Službi za zapošljavanje u roku od 30 dana, po prestanku okolnosti koja je dovela do prekida.

Član 42.

(Dužnost prijavljivanja promijenjenih okolnosti)

Nezaposlena osoba koja ostvaruje prava za vrijeme nezaposlenosti dužna je, u roku od 15 dana, prijaviti nadležnoj Službi za zapošljavanje svaku okolnost koja utiče na promjenu ili prestanak prava.

Član 43.

(Povrat isplaćenih iznosa)

Nezaposlena osoba koja je ostvarila primanje na koje nije imala pravo dužna je vratiti primljene iznose, odnosno nadoknaditi nastale izdatke ako je to pravo ostvarila:

- a) na osnovu netačne izjave ili podataka za koje je znala ili morala znati da su netačni;
- b) na neki drugi nezakoniti način ili u opsegu većem od onoga koji joj pripada;
- c) zbog toga što nije prijavila nastale promjene odnosno okolnosti koje utiču na prestanak prava ili opseg njegovog korištenja.

Član 44.

(Postupanje Službe za zapošljavanje u vezi vraćanja isplaćene novčane naknade)

- 1) Ako je na osnovu pravosnažne sudske odluke ili odluke poslodavca, nezaposlena osoba vraćena na rad i ako je poslodavac toj osobi isplatio plaću i uplatio doprinose, za period u kojem nije radila, ta osoba je dužna vratiti isplaćene iznose Službi za zapošljavanje, u skladu sa članom 43. ovog zakona.
- 2) Služba za zapošljavanje, u smislu stava 1) ovog člana, ima pravo na povrat uplaćenog iznosa obaveznih doprinosa, u skladu sa posebnim zakonom.

Član 45.

(Prestanak prava na povrat isplaćene novčane naknade)

- 1) Vraćanje primljenih iznosa neće se tražiti nakon 36 mjeseci od dana kada:
 - a) je data netačna izjava ili dostavljeni netačni podaci;
 - b) su nastale promijenjene okolnosti.

Član 46.

(Način povrata isplaćene novčane naknade)

Služba za zapošljavanje može:

- a) tražiti vraćanje primljenih iznosa u ratama;
- b) tražiti vraćanje manjeg iznosa uslijed opravdanih okolnosti.

Član 47.

(Prestanak prava nezaposlene osobe)

- 1) Nezaposlenoj osobi prestaju prava utvrđena ovim zakonom ako je:
 - a) propuстила, bez opravdanog razloga, prihvatiti odgovarajuće zaposlenje;
 - b) dala lažne podatke prilikom podnošenja zahtjeva;
 - c) ispunjen jedan od uvjeta iz člana 5. ovog zakona;
 - d) postupila suprotno članu 42. ovog zakona.

DIO SEDMI – FINANSIRANJE

Član 48.

(Način osiguranja sredstava finansiranja)

Sredstva za zadovoljavanje potreba iz oblasti zapošljavanja, za rad Federalnog zavoda i službi za zapošljavanje, osiguravaju se, u skladu sa ovim zakonom, iz slijedećih izvora:

- a) doprinosa koji se uplaćuju u skladu sa posebnim propisima;
- b) kamata ili prihoda od Federalnog zavoda i službi za zapošljavanje;
- c) prihoda od pokretne ili nepokretne imovine, koju Federalni zavod i službe za zapošljavanje kupe ili steknu, u skladu sa zakonom;
- d) drugih izvora u skladu sa zakonom.

Član 49.
(Raspodjela sredstava finansiranja)

Sredstva, iz člana 48. stav 1. tačka a) ovog zakona, usmjeravaju se Federalnom zavodu u visini od 30%, a službama za zapošljavanje u visini od 70%.

Član 50.
(Način korištenja sredstava finansiranja)

- 1) Sredstva, iz člana 48. ovog zakona, koriste se za pokrivanje administrativnih troškova Federalnog zavoda i službi za zapošljavanje.
- 2) Sredstva Federalnog zavoda i službi za zapošljavanje koriste se za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i za realizaciju programa za socijalno zbrinjavanje nezaposlenih osoba.
- 3) Sredstva za pokrivanje administrativnih troškova službi za zapošljavanje i Federalnog zavoda, utvrđuju se godišnjim finansijskim planovima, iz člana 54. ovog zakona.

Član 51.
(Raspodjela sredstava)

Sredstva koja pripadaju službama za zapošljavanje, nakon što se odbiju administrativni troškovi, koriste se za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, u skladu sa ovim zakonom.

Član 52.
(Način raspodjele sredstava)

- 1) Ako se utvrdi da su sredstva koja su na raspolaganju Službi za zapošljavanje dovoljna za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova u nastupajućem mjesecu, Služba za zapošljavanje će iskoristiti preostala sredstva za ostvarivanje mjera za zapošljavanje u skladu sa ovim zakonom.
- 2) Ako se utvrdi da su sredstva, koja su na raspolaganju Službi za zapošljavanje, nedovoljna za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i pokrivanje administrativnih troškova u nastupajućem mjesecu, Služba za zapošljavanje podnijet će zahtjev Federalnom zavodu za dodjelu nedostajućih sredstava uz mjesečni izvještaj, iz člana 55. ovog zakona.

Član 53.
(Način upotrebe sredstava)

- 1) Sredstva koja se usmjeravaju Federalnom zavodu, nakon što se odbiju administrativni troškovi, koriste se za postizanje ravnomjernijeg ostvarivanja materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba na teritoriji Federacije, u skladu sa ovim zakonom.
- 2) Federalni zavod objedinjuje sve zahtjeve za dodjelu sredstava, u skladu sa članom 52. stav 2) ovog zakona.

- 3) Federalni zavod, uz odobrenje Ministarstva, dodjeljuje službama za zapošljavanje tražena sredstva za ravnomjernije ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba:
 - a) ako se utvrdi da su sredstva koja su na raspolaganju Federalnom zavodu dovoljna za dodjelu traženih sredstava, Federalni zavod će iskoristiti preostala sredstva za finansiranje programa za tržište rada, u skladu sa ovim zakonom i pravilima državne pomoći;
 - b) ako se utvrdi da su sredstva koja su na raspolaganju Federalnom zavodu nedovoljna za dodjelu traženih sredstava, postojeća sredstva će se raspodijeliti proporcionalno svakom zahtjevu za dodjelu sredstava.
- 4) Ako su sredstva dobijena iz vlastitih prihoda Službe za zapošljavanje i usmjeravanjem iz Federalnog zavoda, nedovoljna za ostvarivanje svih prispjelih i novčanih naknada za taj mjesec, Služba za zapošljavanje će smanjiti svoje tekuće rashode za taj mjesec, u omjeru koji će joj omogućiti da isplati novčane naknade nezaposlenim osobama.
- 5) Federalni zavod obavlja nadzor nad dodijeljenim sredstvima u cilju njihovog korištenja, u skladu sa ovim zakonom.

Član 54.

(Dostavljanje finansijskih planova)

- 1) Federalni zavod i službe za zapošljavanje izrađuju i dostavljaju finansijske planove, na način i po postupku predviđenom propisima o budžetima u Federaciji BiH.
- 2) Služba za zapošljavanje podnosi godišnji finansijski plan Federalnom zavodu.
- 3) Federalni zavod objedinjene finansijske planove iz stava 1) ovog člana, podnosi Ministarstvu.

Član 55.

(Dostavljanje mjesečnih izvještaja)

- 1) Služba za zapošljavanje podnosi mjesečni izvještaj o radu Federalnom zavodu.
- 2) Federalni zavod svaka tri mjeseca podnosi izvještaj o radu Ministarstvu sa podacima o finansijskom poslovanju.

DIO OSMI – NADZOR

Član 56.

(Nadzor nad službama za zapošljavanje)

Federalni zavod u saradnji sa Ministarstvom ima pravo provoditi ocjenjivanje poslovanja službi za zapošljavanje.

Član 57.

(Upravni i drugi nadzor nad zakonitošću rada)

- 1) Upravni i drugi nadzor nad zakonitošću rada službi za zapošljavanje u kantonu, ostvaruje se u skladu sa ovim zakonom i propisom kantona.
- 2) Nadzor nad zakonitošću rada Federalnog zavoda, Službe za zapošljavanje i privatnih agencija, u pogledu primjene ovog zakona i međunarodnih sporazuma, obavlja Ministarstvo.

Član 58.

(Inspekcijski nadzor)

- 1) Inspekcijski nadzor nad izvršenjem ovog zakona, drugih federalnih propisa i akata, međunarodnih sporazuma u oblasti zapošljavanja obavlja Federalna uprava za inspekcijske poslove.
- 2) Poslove inspekcijskog nadzora iz stava 1) ovog člana vrši federalni inspektor rada.
- 3) U vršenju inspekcijskog nadzora nadležni inspektor ili druga ovlaštena lice, za utvrđene nepravilnosti preduzima mjere prema općim ovlaštenjima propisanim zakonom kojim se uređuje odgovarajuća oblast inspekcija.
- 4) Nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih za njegovo provođenje u dijelu koji se tiče obaveze evidentiranja, kontrole i naplate doprinosa vrši Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine.

DIO DEVETI - KAZNE NE ODREDBE

Član 59.

(Vrste i visine prekršaja)

- 1) Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja postupi suprotno članu 2. ovog zakona.
- 2) Za prekršaj iz stava 1) ovog člana kaznit će se odgovorna osoba kod pravne osobe novčanom kaznom od 500,00 KM do 2.000,00 KM, a u ponovljenom prekršaju novčanom kaznom od 1.500,00 KM do 3.000,00 KM.
- 3) Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj Služba za zapošljavanje ukoliko postupa suprotno čl. 19, 20, 21, 22 i 24. ovog zakona.
- 4) Novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj Služba za zapošljavanje, Federalni zavod, privatna agencija ili druga pravna osoba ukoliko postupa suprotno čl. 27, 28. i 29. ovog zakona.
- 5) Za prekršaj iz st. 3) i 4) ovog člana, kaznit će se odgovorna osoba kod pravne osobe novčanom kaznom od 250,00 KM do 1.000,00 KM, a u ponovljenom prekršaju novčanom kaznom od 1.500,00 KM do 3.000,00 KM.

DIO DESETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 60.

(Rok za donošenje akata)

- 1) Federalni zavod i službe za zapošljavanje dužni su svoje opće akte uskladiti sa odredbama ovog zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- 2) Kantoni su dužni uskladiti svoje propise kojima se uređuje rad službi za zapošljavanje, u skladu sa odredbama ovog zakona, u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 61.

(Rok za donošenje pravilnika i uredbе)

- 1) Ministarstvo će u roku od osam mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti pravilnik iz člana 26. ovog zakona, usklađen sa odredbama ovog zakona.
- 2) Vlada Federacije BiH će u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti uredbu iz člana 28. stav 2), usklađenu sa odredbama ovog zakona.

Član 62.

(Uspostavljanje evidencija o nezaposlenim osobama)

Službe za zapošljavanje dužne su u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona uspostaviti evidencije iz člana 22. ovog zakona.

Član 63.

(Uspostavljanje organa Federalnog zavoda)

- 1) U roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, imenovat će se organi Federalnog zavoda, odnosno Upravni odbor, Nadzorni odbor i direktor u skladu sa odredbama ovog zakona.
- 2) Danom imenovanja organa iz stava 1) ovog člana, prestaju mandati zatečenim članovima Upravnog odbora i direktoru Federalnog zavoda.
- 3) Savjetodavna komisija Federalnog zavoda imenovat će se u skladu sa odredbama ovog zakona u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- 4) Danom imenovanja Savjetodavne komisije iz stava 3) ovog člana, prestaju mandati zatečenim članovima Savjetodavne komisije.

Član 64.

(Okončanje pokrenutih postupaka)

Postupci koji nisu okončani do stupanja na snagu ovog zakona, okončat će se po propisima koji su važili u vrijeme podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava.

Član 65.
(Prestanak važenja propisa)

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba („Službene novine Federacije BiH“, br. 55/00, 41/01, 22/05 i 9/08).

Član 66.
(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Federacije BiH".

OBRAZLOŽENJE

PREDNACRTA ZAKONA O POSREDOVANJU U ZAPOSŁJAVANJU I SOCIJALNOJ SIGURNOSTI NEZAPOSLENIH OSOBA

I - USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana IV.A.20.(1)d), a u vezi sa članom III.2.e) i članom II.A.2.1) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

Prema odredbama člana IV.A.20.(1)d) Ustava Federacije, Parlament Federacije nadležan je za donošenje zakona o vršenju funkcija federalne vlasti, a prema odredbama člana III.2.e) federalna vlast i kantoni nadležni su za socijalnu politiku.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Programom rada Federalnog ministarstva rada i socijalne politike za 2023. godinu, predviđena je izrada novog Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba. Naime, donošenje navedenog Zakona predstavlja dio reforme zakonodavstva u oblasti zapošljavanja, a u cilju unaprjeđivanja prava nezaposlenih osoba i uređenja sistema posredovanja u zapošljavanju u Federaciji BiH.

S tim u vezi, ovo Ministarstvo je u saradnji sa predstavnicima Federalnog ministarstva finansija, Federalnog ministarstva zdravstva, Federalnog zavoda za zapošljavanje, Udruženja poslodavaca Federacije BiH i Saveza samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine, odnosno Delegacije sindikata u Ekonomsko-socijalnom vijeću za teritoriju Federacije BiH, pristupilo izradi novog teksta Zakona o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti nezaposlenih osoba.

Bosna i Hercegovina kao članica Međunarodne organizacije rada dužna je implementirati ratificirane konvencije ove organizacije. U ovom slučaju relevantne konvencije, koje se odnose na oblast zapošljavanja su Konvencija o tripartitivnim konsultacijama – C144 (Međunarodni standardi rada, 1976. godina), Konvencija o najnižoj dobi zapošljavanja (1973. godina) - C138, Konvencija o nezaposlenosti (1919. godina) – C2, Konvencija o službi za zapošljavanje (1948. godina) - C088, Konvencija o diskriminaciji (zapošljavanje i zanimanje, 1958. godina) - C111, Konvencija o politici zapošljavanja (1964. godina) -C122, sa kojim je izvršeno usklađivanje navedenog Prednacrta Zakona.

Kako se ovim zakonom uređuje oblast koja je u zajedničkoj nadležnosti federalne i kantonalnih vlasti, Prednacrt Zakona dostavljen je svim skupštinama kantonima u Federaciji BiH, radi pribavljanja mišljenja o istom.

Također, Prednacrt Zakona dostavljen je Federalnom zavodu za zapošljavanje i kantonalnim službama za zapošljavanje.

Pored toga, Prednacrt Zakona upućen je Savezu samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine, odnosno Delegaciji sindikata u Ekonomsko-socijalnom vijeću za teritoriju Federacije BiH i Udruženju poslodavaca Federacije Bosne i Hercegovine, kao reprezentativnim udruženjima radnika, odnosno poslodavaca na teritoriji Federacije Bosne i Hercegovine, radi davanja mišljenja.

Prednacrt Zakona upućen je i Federalnoj upravi za inspekcijske poslove, radi davanja mišljenja.

Također, na Prednacrt Zakona bit će zatraženo mišljenje i Ekonomsko-socijalnog vijeća za teritoriju Federacije BiH.

U skladu sa članom 27. Poslovnika o radu Vlade Federacije Bosne i Hercegovine - Prečišćeni tekst („Službene novine Federacije BiH“, br. 6/10, 37/10, 62/10 i 39/20), na navedeni Prednacrt Zakona bit će zatražena mišljenja Federalnog ministarstva finansija, Federalnog ministarstva pravde i Ureda Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Europske unije.

III – USKLAĐENOST SA PROPISIMA EUROPSKE UNIJE

Imajući u vidu predmet i sadržaj ovog zakona, utvrđeno je da ne postoje odgovarajući izvori prava Europske unije sa kojim je potrebno izvršiti usklađivanje.

IV - OBRAZLOŽENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Osnovne odredbe (čl. 1. – 6.)

Ovim članovima propisan je predmet ovog zakona, te su njime uređena prava i obaveze Federacija u utvrđivanju i provođenju ukupnih mjera kojima se pospješuju i unapređuju uslovi za zapošljavanje, osnovni principi u posredovanju za zapošljavanje, definicija i status nezaposlene osobe, materijalna i socijalna sigurnost nezaposlenih osoba za vrijeme privremene nezaposlenosti, organizacija i rad Federalnog zavoda za zapošljavanje, službi za zapošljavanje, finansiranje ukupne djelatnosti zapošljavanja, te druga pitanja u vezi sa posredovanjem u zapošljavanju. Također, ovim odredbama propisano je da se nezaposlenom osobom u smislu ovog zakona smatra osoba koja je prijavljena na evidenciju službe za zapošljavanje, sposobna ili djelimično sposobna za rad, u dobi od 18 godina života do ispunjavanja uslova za penziju, najkasnije do navršanih 65 godina života, koja nije u radnom odnosu. Nadalje, ovim odredbama propisano je kada se smatra da nezaposlena osoba aktivno traži posao, te kada Služba za zapošljavanje prestaje voditi u evidenciji osobu kao nezaposlenu.

Organizacija i rad Federalnog zavoda za zapošljavanje i službi za zapošljavanje (čl. 7.- 21.)

Navedenim odredbama propisana je organizacija, rad, sjedište, registracija, djelatnost, i druga pitanja koja se odnose na rad Federalnog zavoda za zapošljavanje. Također, ovim odredbama propisano je da su organi Federalnog zavoda za zapošljavanje Upravni

odbor, Nadzorni odbor i direktor, te način imenovanja, mandati, sastav i druga pitanja u vezi sa navedenim organima. Nadalje, ovim odredbama predviđeno da Federalni zavod za zapošljavanje ima i Savjetodavnu komisiju koju imenuje Upravni odbor, a navedenim odredbama propisan je način imenovanja, sastav, nadležnosti i druga pitanja u vezi rada Savjetodavne komisije. Ovim Prednacrtom zakona utvrđeno je da se Upravni odbor sastoji od pet članova koj imenuje Vlada Federacije, od kojih se tri člana imenuju na prijedlog ministarstva, te po jedan član na prijedlog Udruženja poslodavaca Federacije BiH i Saveza samostalnih sindikata Bosne i Hercegovine. Na ovaj način je zadovoljen princip tripartitnog sistema upravljanja, koji je bio predmet razmatranja Ekonomsko-socijalnog vijeća za teritoriju Federacije BiH. Ovakvim rješenjem izvršeno je usklađivanje Prednacrta zakona sa Konvencijom o tripartitivnim konsultacijama (Međunarodni standardi rada, 1976. godina) - C144. Također, ovim odredbama uspostavljen je Nadzorni odbor Federalnog zavoda za zapošljavanje, kao organ finansijske kontrole, koji se sastoji od tri člana koje imenuje Vlada Federacije. Na ovaj način se postupa u skladu sa preporukama Ureda za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, koje se odnose na uspostavljanje bolje finansijske kontrole Federalnog zavoda za zapošljavanje. Nadalje, ovim odredbama propisano da je Federalni zavod za zapošljavanje nadležan da prati i predlaže mjere za unapređenje zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, praćenje i osiguravanje provođenja utvrđene politike i mjera u oblasti rada i zapošljavanja, upravljanje sredstvima za osiguranje materijalne i socijalne sigurnosti za vrijeme nezaposlenosti, praćenje, usklađivanje i koordiniranje rada službi za zapošljavanje na provođenju utvrđene politike i mjera u oblasti zapošljavanja i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba iz nadležnosti Federacije i dr. Također, ovim odredbama je propisano da se organizacija i način rada Federalnog zavoda utvrđuje statutom i drugim općim aktima, u skladu sa ovim zakonom, te da Federalni zavod za zapošljavanje podliježe periodičnoj vanjskoj i unutrašnjoj reviziji, u skladu sa zakonom. Nadalje, ovim odredbama je propisano da Vlada Federacije BiH daje saglasnost na statut i program rada Federalnog zavoda za zapošljavanje. Nadalje, ovim odredbama je propisano da su kantoni nadležni za osnivanje, rad, prestanak rada i druga pitanja koja se odnose na rad službi za zapošljavanje, ako ovim zakonom nije drukčije utvrđeno. Organizacija službi za zapošljavanje, utvrđuje se statutom i drugim aktima službe za zapošljavanje, u skladu sa ovim zakonom i propisima kantona, a Vlada kantona daje saglasnost na statut i druga akta službi za zapošljavanje. Službe za zapošljavanje nadležne su za posredovanje u zapošljavanju, prikupljanje i dostavljanje podataka o nezaposlenim osobama Federalnom zavodu za zapošljavanje, informiranje o mogućnosti zapošljavanja, saradnju sa obrazovnim ustanovama radi usklađivanja obrazovnih programa sa kadrovskim potrebama poslodavaca, provođenje programa profesionalne orijentacije, obuke i prekvalifikacije nezaposlenih osoba i njihovo ponovno zapošljavanje na odgovarajućim poslovima i drugo. Služba za zapošljavanje organizuje prikupljanje, razmjenu i objavljivanje podataka o zaposlenim osobama koje traže promjenu zaposlenja, kao i druge podatke koji mogu biti od značaja za obavljanje osnovne djelatnosti službe za zapošljavanje.

Evidencije u oblasti zapošljavanja (čl. 22.- 26.)

Ovim članovima je propisano da se u Službi za zapošljavanje vode neophodne evidencije o nezaposlenim osobama, osobama koje traže promjenu zaposlenja, pojedinačne evidencije o svakoj nezaposlenoj osobi i neophodne evidencije za rad službe za zapošljavanje. U Službi za zapošljavanje vode se i pojedinačne evidencije o osobama bez zaposlenja koje traže posao aktivno (osobama koje ispunjavanju uslove iz čl. 4. i 5. ovog zakona) i osobama bez zaposlenja koje aktivno ne traže posao (osobama koje u potpunosti neispunjavaju uslove iz čl. 4. i 5. ovog zakona, u pogledu aktivnog traženja posla i raspoloživosti za rad). Statistički podaci o navedenim osobama iskazuju se odvojeno u skladu sa njihovim statusom. Na zahtjev nadležnih tijela Federacije odnosno kantona, Služba za zapošljavanje dostavlja podatke o kojima vodi evidencije. Zaposleni ili sa njima izjednačene osobe mogu se prijaviti Službi za zapošljavanje radi promjene zaposlenja, odnosno radi posredovanja, savjetovanja i informiranja, bez obaveze redovnog javljanja. Sadržaj, sredstva, način, rokove i druga pitanja u vezi sa vođenjem osnovnih evidencija u oblasti zapošljavanja, u skladu sa ovim zakonom, pravilnikom će propisati Ministarstvo.

Posredovanje u zapošljavanju (čl. 27.- 29.)

Ovim odredbama je propisano da posredovanje u zapošljavanju, u smislu ovog zakona, obuhvaća sve aktivnosti radnje i mjere poduzete, u skladu sa zakonom, u svrhu povezivanja nezaposlene osobe koja traži zaposlenje, kao i zaposlene osobe koja traži promjenu u zaposlenju, s poslodavcem kojem je potreban zaposlenik, a radi zasnivanja radnog odnosa. Posredovanje u zapošljavanju na teritoriji Federacije obavlja Služba za zapošljavanje, u skladu sa ovim zakonom i propisom kantona. Vlada Federacije BiH svojim propisom utvrđuje uslove i način osnivanja privatnih agencija. Posredovanje u zapošljavanju, mogu obavljati i druge pravne osobe, odnosno privatne agencije, u skladu sa ovim zakonom i Uredbom o privatnim agencijama za posredovanje u zapošljavanju. Usluge u posredovanju u zapošljavanju, koje vrši Služba za zapošljavanje i privatne agencije su besplatne za osobe koje traže zaposlenje. Službe za zapošljavanje i Federalni zavod za zapošljavanje obavezni su sarađivati sa privatnim agencijama, te razmjenjivati podatke i informacije u svrhu posredovanja u zapošljavanju nezaposlenih osoba.

Osiguranje za slučaj nezaposlenosti i socijalna sigurnost nezaposlenih osoba (čl. 30.- 34.)

Ovim odredbama je propisano da zaposlenici osiguravaju svoju materijalnu i socijalnu sigurnost za vrijeme nezaposlenosti, prvenstveno osiguranjem za slučaj nezaposlenosti, u skladu sa ovim i drugim zakonima, te da materijalna i socijalna sigurnost podrazumijeva novčanu naknadu, u skladu sa ovim zakonom, doprinose za zdravstveno i penzijsko invalidsko osiguranje osiguranje, u skladu sa ovim i drugim zakonima. Navedenim članovima je propisano da pravo na novčanu naknadu stiče nezaposlena osoba koja je u trenutku prestanka radnog odnosa, odnosno prestanka statusa osiguranika zaposlenika u obaveznom osiguranju, imala najmanje osam mjeseci rada ili

statusa osiguranika zaposlenika neprekidno ili osam mjeseci sa prekidima rada ili statusa osiguranika zaposlenika u posljednjih 18 mjeseci. Kod utvrđivanja prava na novčanu naknadu kao godina rada smatra se vrijeme od 12 mjeseci, a rad kraći od punog radnog vremena preračunava se na puno radno vrijeme. Kao vrijeme provedeno na radu, smatra se vrijeme obaveznog osiguranja prema propisima koji reguliraju sistem uplate obaveznih doprinosa. Novčana naknada iznosi 60% prosječne neto plaće isplaćene nezaposlenoj osobi za posljednjih 8 mjeseci rada, neprekidno ili sa prekidima, a prije prestanka radnog odnosa, odnosno statusa osiguranika. S tim da novčana naknada ne može biti niža od 35 % prosječne neto plaće, niti viša od 70% prosječne neto plaće u Federaciji BiH iz prethodne godine prema podacima Federalnog zavoda za statistiku. Izuzeto nezaposlena osoba koja je provela u radnom odnosu više od 35 godina i kojoj nedostaju do tri godine penzijskog staža ili godina života do ispunjenja uvjeta za sticanje prava na penziju ima pravo na novčanu naknadu. Uvedena je novina u slučaju ostvarivanja prava na novčanu naknadu u skladu sa programom mjera za socijalno zbrinjavanje zaposlenika koji su u procesu stečaja, likvidacije, restrukturiranja i privatizacije ostaju bez posla, nezaposlena osoba stiče pravo na novčanu naknadu u navedenoj visini i dužini, s tim da se novčana naknada utvrđuje u visini 35% prosječne neto plaće isplaćene u Federaciji BiH u prethodnoj godini prema podacima Federalnog zavoda za statistiku. Kao vrijeme provedeno u radnom odnosu smatra se vrijeme obaveznog osiguranja prema propisima koji reguliraju sistem uplate obaveznih doprinosa. Nezaposlenoj osobi koja je u cijelosti iskoristila novčanu naknadu, kod ponovnog sticanja ovog prava u vrijeme provedeno u radnom odnosu, odnosno statusu osiguranika, uračunava se samo vrijeme provedeno na radu poslije isteka posljednjeg utvrđenog prava na ovu naknadu. Zdravstveno osiguranje nezaposlenoj osobi osigurava se u skladu sa propisima o zdravstvenom osiguranju, a penzijsko i invalidsko osiguranje, osigurava se nezaposlenoj osobi kojoj nedostaju do tri godine penzijskog i invalidskog staža do sticanja uvjeta za starosnu penziju, u skladu sa propisima o penzijskom i invalidskom osiguranju.

Postupak ostvarivanja prava po osnovu nezaposlenosti (čl. 35.- 47.)

Ovim članovima propisano je da nezaposlena osoba ostvaruje prava za vrijeme nezaposlenosti u Službi za zapošljavanje prema mjestu prebivališta, te da pravo na novčanu naknadu stiče nezaposlena osoba ako se prijavi i podnese zahtjev u roku od 30 dana od dana prestanka radnog odnosa, odnosno dana odjavljivanja obrta ili djelatnosti, te ukoliko nezaposlena osoba iz opravdanog razloga propusti rok za prijavu, može se prijaviti i podnijeti zahtjev u roku od 30 dana od dana prestanka razloga koji je prouzrokovao propuštanje roka. Također, je propisano da novčana naknada pripada nezaposlenoj osobi od prvog dana po prestanku radnog odnosa ako podnese zahtjev za novčanu naknadu, odnosno ako osoba podnese zahtjev nakon isteka navedenog roka, novčana naknada joj pripada od dana podnošenja zahtjeva pa do isteka vremena za koje bi joj pripadalo pravo na novčanu naknadu. Novčana naknada ne pripada nezaposlenoj osobi koja podnese zahtjev poslije isteka vremena za koje bi joj pripadalo pravo na novčanu naknadu, na osnovu ovog zakona. Osoba koja podnosi zahtjev za ostvarivanje novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti, dužna je dostaviti Službi za zapošljavanje sve potrebne podatke za utvrđivanje prava te o primljenom zahtjevu za ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti rješenjem odlučuje Služba za

zapošljavanje. Osigurana je drugostепенost postupka izjavljivanja žalbi gdje se protiv rješenja Službe za zapošljavanje može izjaviti žalba Federalnom zavodu za zapošljavanje, a protiv rješenja Federalnog zavoda za zapošljavanje može se pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom. Pri rješavanju o pravima za vrijeme nezaposlenosti primjenjuju se odredbe Zakona o upravnom postupku, ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno. Nadalje, propisano je da nezaposlena osoba nema pravo na novčanu naknadu kad je svjesno doprinijela prestanku radnog odnosa, odnosno ako je ugovor o radu prestao sporazumom između poslodavca i radnika, te kad se utvrdi da je dobrovoljno napustila posao bez opravdanog razloga. Također, ovim odredbama definisan je pojam opravdanog razloga za dobrovoljno prekidanje radnog odnosa.

Finansiranje (čl. 48.- 55.)

Ovim odredbama je propisano da se sredstva za zadovoljavanje potreba iz domena zapošljavanja, te za rad Federalnog zavoda i službi za zapošljavanje osiguravaju iz slijedećih izvora: doprinosa koji se uplaćuju u skladu sa posebnim propisima, kamata ili prihoda Federalnog zavoda za zapošljavanje i službi za zapošljavanje, prihoda od pokretne ili nepokretne imovine koju Federalni zavod za zapošljavanje i službe za zapošljavanje kupe ili steknu, u skladu sa zakonom i drugim izvorima prihoda. Navedena sredstva usmjeravaju se Federalnom zavodu za zapošljavanje u visini od 30%, a službama za zapošljavanje u visini od 70%. Ova sredstva, koriste se za pokrivanje administrativnih troškova Federalnog zavoda i službi za zapošljavanje. Sredstva Federalnog zavoda za zapošljavanje i službi za zapošljavanje koriste se za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba i za realizaciju programa za socijalno zbrinjavanje nezaposlenih osoba. Sredstva za pokrivanje administrativnih troškova službi za zapošljavanje i Federalnog zavoda za zapošljavanje utvrđuju se godišnjim finansijskim planovima. Sredstva koja pripadaju službama za zapošljavanje, nakon što se odbiju administrativni troškovi, koriste se za ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba, u skladu sa ovim zakonom. Sredstva koja se usmjeravaju Federalnom zavodu za zapošljavanje, nakon što se odbiju administrativni troškovi, koriste se za postizanje ravnomjernijeg ostvarivanja materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba na teritoriji Federacije BiH, u skladu sa ovim zakonom. Federalni zavod za zapošljavanje, uz odobrenje Ministarstva, dodjeljuje službama za zapošljavanje tražena sredstva za ravnomjernije ostvarivanje materijalne i socijalne sigurnosti nezaposlenih osoba. Ako se utvrdi da su sredstva koja su na raspolaganju Federalnom zavodu za zapošljavanje dovoljna za dodjelu traženih sredstava, isti će iskoristiti preostala sredstva za finansiranje programa za tržište rada, u skladu sa ovim zakonom i pravilima državne pomoći. Federalni zavod za zapošljavanje i službe za zapošljavanje izrađuju i dostavljaju finansijske planove, na način i po postupku predviđenom propisima o budžetima u Federaciji BiH, a Služba za zapošljavanje podnosi godišnji finansijski plan Federalnom zavodu, koji objedinjene finansijske planove podnosi Ministarstvu. Služba za zapošljavanje podnosi mjesečni izvještaj o radu Federalnom zavodu. Federalni zavod svaka tri mjeseca podnosi izvještaj o radu Ministarstvu sa podacima o finansijskom poslovanju.

Nadzor (čl. 56. – 58.)

Ovim odredbama propisano je da Federalni zavod za zapošljavanje u saradnji sa Ministarstvom ima pravo provoditi ocjenjivanje poslovanja službi za zapošljavanje. Upravni i drugi nadzor nad zakonitošću rada službi za zapošljavanje u kantonu ostvaruje se u skladu sa ovim zakonom i propisom kantona. Nadzor nad zakonitošću rada Federalnog zavoda za zapošljavanje, službi za zapošljavanje i privatnih agencija, u pogledu primjene ovog zakona i međunarodnih sporazuma, obavlja Ministarstvo. Također, inspekcijski nadzor nad izvršenjem ovog zakona, drugih federalnih propisa i akata, međunarodnih sporazuma u oblasti zapošljavanja obavlja Federalna uprava za inspekcijske poslove. S tim da poslove inspekcijskog nadzora vrši federalni inspektor rada. U vršenju inspekcijskog nadzora nadležni inspektor ili druga ovlaštena osoba, za utvrđene nepravilnosti preduzima mjere prema općim ovlaštenjima propisanim zakonom kojim se uređuje odgovarajuća oblast inspekcija. Nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih za njegovo provođenje u dijelu koji se tiče obaveze evidentiranja, kontrole i naplate doprinosa vrši Porezna uprava Federacije Bosne i Hercegovine.

Kaznene odredbe (član 59.)

Ovim članom određene su vrste i visine prekršaja, za pravne osobe i odgovorne osobe kod pravne osobe.

Prijelazne i završne odredbe (čl. 60. – 66.)

Navedenim članovima propisano je da su Federalni zavod i službe za zapošljavanje dužni svoje opće akte uskladiti sa odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, te da su kantoni dužni uskladiti svoje propise kojima se uređuje rad službi za zapošljavanje u skladu sa odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona. Također, ovim odredbama propisan je rok u kojem će Ministarstvo donijeti Pravilnik o evidencijama u oblasti zapošljavanja. Službe za zapošljavanje dužne su u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona uspostaviti evidencije nezaposlenih osoba u skladu sa odredbama ovog zakona. Nadalje, ovim odredbama je propisana obaveza da se u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona, imenuju organi Federalnog zavoda, tj. Upravni odbor, Nadzorni odbor i direktor, te je propisan rok za imenovanje Savjetodavne komisije Federalnog zavoda za zapošljavanje. Također, propisano je da će se postupci koji nisu okončani do stupanja na snagu ovog zakona, okončati po propisima koji su važili u vrijeme podnošenja zahtjeva za ostvarivanje prava.

V - FINANSIJSKA SREDSTVA

Za provođenje ovog zakona nije potrebno osigurati dodatna finansijska sredstva u Budžetu Federacije Bosne i Hercegovine.